

# OPPONENSI VÉLEMÉNY

Nagy Zita Barbara:

**A jólét és a jóllét közgazdasági összefüggéseinek komplex elemzése:**

**A jövedelemegyenlőtlenség természetes határa**

című doktori (PhD) értekezéséről.

**Az értekezés témájának újszerűsége, jelentősége:**

A jövedelemegyenlőtlenség kutatása nagyon érdekes téma, különös tekintettel arra, hogy a világban a területi különbségek nem csökkentek, miközben a gazdasági növekedés folyamatos és a globalizáció következményei mindenhol jelen vannak. Ráadásul a modern kor jellemzője, hogy az információ mindenhova eljut, a jólét igénye a szegényebb térségekben élők döntéseit is befolyásolják. Ezért nem véletlen az, hogy a migráció egyre több embert érint. A migráció és a jövedelemkülönbségek közötti összefüggések keresése izgalmas kutatói feladat, véleményem szerint ezen belül a magyar munkavállalók vizsgálata új eredményeket hozott, ami igazolja, hogy sikeres volt a témaválasztás. Örömmel olvastam, hogy már a kivonatban is megemlíttette a Jelölt a primer kutatásának egy nagyon izgalmas eredményét.

**Bevezetés, kutatási kérdések, hipotézisek:**

A bevezetés fejezetben szakszerűen megindokolta a témaválasztását, a kutatás aktualitását, a téma lehatárolását. A kutatási kérdések bőségesek, az előző verzió szerintiek, megítélésem szerint a megmaradt három hipotézishez túl sok ennyi kérdés, az első két kérdést érdemes lett volna összevonni, ezzel jelezni a szakirodalom feltárásának az irányát. Elfogadom azt a verziót, amit a jelölt választott, miszerint a hipotézisek nem a módszertani fejezetben, hanem mindjárt a dolgozat elején

bemutatásra kerülnek. A három hipotézis elegendő, a dolgozat ezáltal feszebb lett, a meglévő primer és szekunder kutatások lefedik a hipotézisek által meghatározott területeket.

#### **A feldolgozott szakirodalom színvonala:**

A jelölt 162 forrásmunkára hivatkozik az irodalomjegyzékben, amely már elegendő és jóval bővebb, mint a házi védelemre benyújtott dolgozat esetében volt. A szakirodalmi rész lerövidült és közben kiegészült hivatkozásokkal és néhány fontos elemmel, mint a felelős foglalkoztatás részfejezet, vagy a nagyon hasznos szakirodalmi összefoglalás. Egy doktori értekezésnél elvárható az elemző, kritikus feldolgozása a szakirodalomnak, ami jelen esetben már megjelenik. A külföldi és hazai szakirodalom aránya megfelelő. Összefoglalóan az a véleményem, hogy a változások javították az elméleti alapvetés színvonalát, a Jelölt jó érzékkel alakította át ezt a fontos fejezetet.

#### **A választott módszertan:**

A kutatási térkép segít a tájékozódásban, a jólét és a jóllét dimenziót-, illetve öt különböző szintet segít értelmezni, szembe állítani. A primer adatok számossága megfelelő, különösen jónak tartom az 1042 mintás mérést. A vizsgálati módszerei megfelelőek, jelentős számúak, a Jelölt helyesen értékelte az eredményeket: pl.: a kapcsolatok szorosságát bemutató mutatót jól értelmezte (mindig gyenge volt a kapcsolat), ezekből nem vont le messzemenő következtetéseket. Nagy Zita Barbara doktori érettségét mutatja, hogy rendelkezik a módszerek ismeretével.

#### **Táblázatok, ábrák:**

A dolgozatban sok ábrával és táblázattal segíti a téma megértését a Jelölt, ezeknek az áttekinthetősége, az olvashatósága rendben van.

### **A dolgozat szerkezeti felépítése, külső megjelenése:**

A dolgozat szerkezeti felépítése egy jól strukturált disszertációt mutat, amely megfelel a Pannon Egyetem Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola szabályzatában rögzített kívánalmaknak. Öt fejezetből áll, amely három lényegi részt takar. Jónak tartom azt a döntést, hogy az elmélet nem túlsúlyos a dolgozatban, nagyjából a 40%-át teszi ki a meghatározó résznek, a maradék 60%-on belül pedig három területre fókuszál a jelölt, először a jövedelemegyenlőtlenség kérdését járja körül, aztán a vállalati bérkülönbségek eredményeit mutatja be, végül a külföldön élő magyarok körében elvégzett vizsgálat zárja a fejezetet. A jövedelemegyenlőtlenséggel foglalkozó kutatási rész lerövidült, érdekesebb, koncentráltabb lett, jól előkészíti a primer kutatásokat. A dolgozat közel 40 oldallal lerövidült, a Jelölt képes volt logikusan csökkenteni a terjedelmet. Nekem változatlanul a külföldön élő magyarok körében végzett vizsgálata tetszik a legjobban, feltétlenül javaslom a téma további feltárását.

### **Új tudományos eredmények:**

A Jelölt három tudományos eredményt sorol fel a disszertációban.

**Magyarországon a vállalatokon belül magyarányú bérkülönbségek figyelhetők meg – amelyet még a vállalati szakemberek is alábecsülnek -, és a munkavállalók közötti bérkülönbségek a vállalatok méretével arányosan nőnek.**

A NAV statisztikák és a primer kutatás eredményei igazolták a korábbi feltételezést, újszerű eredményként fogadom el a tézist.

**A magyarok külföldön átlagosan 4-5-ször több bérjövödelmet kapnak munkájukért. Ha itthon a fizetésük 2,5-szeresét megkapnák, akkor sem jönnének haza.**

A hipotézis módosult az 1042 fő megkérdezése után, új eredményként fogadom el a tézist.

**A külföldön munkát vállalt magyarok nemcsak a jobb anyagi körülmények miatt boldogabbak, a boldogságot más tényezők is befolyásolják.**

A hipotézis módosult az 1042 fő megkérdezése után, új eredményként fogadom el a tézist.

**Általános vélemény:**

Az értekezés a **Jelölt saját** kutatásain alapuló **munkája**, megítélésem szerint jó színvonalú dolgozat.

A Jelölt **publikációs tevékenysége megfelel** a Pannon Egyetem Gazdálkodás-és Szervezéstudományok Doktori Iskola Tanácsa által előírt **követelményeknek**.

**A disszertáció színvonala megfelel a Gazdálkodás-és Szervezéstudományok Doktori Iskola követelményeinek. Javaslom a disszertáció nyilvános vitára bocsátását és sikeres védés esetén a jelölt számára a PhD doktori fokozat odaítélését!**

Nagykanizsa, 2018. július 3.

**Dr. Birkner Zoltán**  
egyetemi docens